

LUX VERA
HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akademski godina:

2025/2026

Semestar:

Ljetni

Studiji:

Povijest (R)

Povijest (dvopredmetni)

(R) (izborni)

Sociologija

(dvopredmetni) (R)

(izborni)

Godina studija:

2

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Hrvatske zemlje u ranom srednjem vijeku

Kratica kolegija: POVP3-3

Status kolegija:

Obvezni

ECTS bodovi: 4

Šifra kolegija: 97963

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

30

Seminar

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Kekez Hrvoje

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: redoviti profesor

Kontakt e-mail:

hrvoje.kekez@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	<p>Ciljevi: Steći akademsko znanje iz povijesti hrvatskoga prostora u ranom srednjem vijeku kad su postavljeni temelji hrvatskoj državi, društvu, kulturi, crkvenom životu. Sadržaj: Da bi se postignuo predviđeni cilj, nužno je da kolegij obuhvati sve one tematske cjeline kroz koje se odražava razvoj hrvatske države i društva sa svim pratećim povijesnim procesima. Stoga je prijeko potrebno da se tijekom realizacije nastavnog procesa obrati pozornost na glavne teme u okviru kojih bi se govorilo o pitanju doseljenja Hrvata, zemljama koje su nastanili, državnim organizacijama koje su stvorili, njihovu pokrštavanju i pozitivnim posljedicama koje je ono imalo na njihov daljnji društveni, politički i kulturni razvoj. Važno mjesto u tom razvoju imaju integracijski procesi kroz koje se ujedinjuje prostor i nad njim se ustaljuje narodno ime. Razvojni procesi kroz koje je prolazilo hrvatsko društvo rezultirali su društvenim i gospodarskim ustrojem, a organizacija političke vlasti pojavom narodne dinastije. Nastupi pojedinih njezinih članova odražavaju položaj hrvatske države i strane utjecaje na prilike u njoj, pa borba za vlast mimo uobičajenih standarda nije ni tu nepoznata, a posljedice su im bile dinastičke borbe. Hrvatske se zemlje kroz srednji vijek ne razvijaju jednako i u istim političkim granicama, pa je zbog toga nužno izložiti povijest i onih krajeva kojima je povijest bila drukčija, npr. Dubrovnika, Istre, pa i današnje Bosne i Hercegovine.</p>	
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	<p>1. Ovladati temeljnim historiografskim pojmovima iz hrvatske ranosrednjovjekovne povijesti. 2. Prepoznati temeljne procese iz hrvatske ranosrednjovjekovne povijesti. 3. Prepoznati hijerarhiju povijesnih čimbenika i razložiti kauzalnost povijesnih procesa. 4. Prikupljati stručnu i znanstvenu literaturu i istraživati izvore u arhivima, knjižnicama, muzejima i drugim ustanovama. 5. Kritički analizirati i interpretirati izvore, znanstvenu i stručnu literaturu. 6. Koristiti doprinose drugih znanstvenih disciplina u historiografskom radu. 7. Napisati jasan i strukturiran pismeni rad. 8. Održati jasno i strukturirano usmeno izlaganje. 9. Steći potrebne</p>	
<i>Literatura</i>		
Obavezna	<p>Zrinka Nikolić Jakus (ur.), Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150). Povijest Hrvata, knj. I, Zagreb, 2015.</p>	
Dopunska	<p>F. Šišić, Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara, Zagreb 1925. (reprint: 1990.), str. 177.-650.; I. Beuc, Povijest institucija državne vlasti Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, Zagreb 1985., str. 3.-85.; T. Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje, Zagreb 1997., str. 19-60.; Izvori za hrvatsku povijest do 1526. godine (ur. N. Klaić), Zagreb 1972. (odabrana poglavlja); S. Gunjača, Ispravci i dopune starijoj hrvatskoj historiji: izvori (Analiza i kritika), sv. 1-2, Zagreb 1973.; M. Matijević-Sokol, "Krsni zdenac Hrvata: paleografsko-epigrafska raščlamba natpisa s krstionice kneza Višeslava", Croatica Christiana periodica 31 (2007) 59: 1-31.; M. Matijević-Sokol i V. Sokol, Hrvatska i Nin u doba kneza Branimira, Zagreb 2005.; I. Majnarić, "Papa i svjetovni vladar na izmaku karolinškog doba. Primjer splitskih sinoda dvadesetih godina 10. stoljeća", Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 28 (2010): 5-16.; N. Klaić, Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku, Zagreb 1971.</p>	
<i>Način ispitivanja i ocjenjivanja</i>		
Polaze se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	<p>1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnim planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada; 3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35 % tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.</p>	

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:
dovoljan (2) – 50–64,9%
dobar (3) – 65–79,9%
vrlo dobar (4) – 80–89,9%
izvrstan (5) – 90% i više

Način polaganja ispita

Način stjecanja ocjene:
a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene
seminarske obveze – 10% (izlaganje)
kolokvij – 60%
b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)
pismeni ispit – 30%

Način ocjenjivanja

1. Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; kolokvij (pismeni)
2. Završni ispit – pismeni i usmeni.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi -koeficijent-opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Kolokvij-međuispit	1.68	60
Seminarsko izlaganje	0.28	10
Ukupno tijekom nastave	3.16	70
Završni ispit	0.84	30
UKUPNO BODOVA	(nastava+zav.ispit) 4	100

Datumi kolokvija:

Datumi ispitnih rokova:

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje
2	Porijeklo, doseljenje i stvaranje identiteta
3	Pokrštavanje Hrvata
4	Hrvatske zemlje u prvoj polovici 9. stoljeća
5	Hrvatske zemlje u drugoj polovici 9. stoljeća
6	Hrvatske zemlje u doba kralja Tomislava
7	Kralj Stjepan Držislav i njegovi nasljednici
8	Doba kralja Petra Krešimira IV.
9	Doba kralja Zvonimira
10	Institucije, pravo i društvo hrvatskog ranosrednjovjekovlja
11	Svakodnevni život hrvatskog ranosrednjovjekovlja
12	Pismenost hrvatskog ranosrednjovjekovlja
13	Crkva i vjerski život u hrvatskom ranosrednjovjekovlju

14	Dolazak kuće Arpadovića
15	Završno predavanje
<i>Seminari</i>	
#	Tema
1	Podjela seminarskih tema
2	1) Vijesti o porijeklu i doseljenju Hrvata prema "De administrando imperio" cara Konstantina VII. Porfirogeneta
3	2) Pisani izvori o pokrštavanju Hrvata
4	3) Ustanak kneza Ljudevita
5	4) Gottschalk na dvoru kneza Trpimira
6	1. Kolokvij
7	5) Pohod mletačkog dužda Petra II. Orseola na istočnu obalu Jadrana
8	6) Kralj Petar Krešimir IV. i osnutak benediktinskih samostana
9	7) Zavjernica kralja Zvonimira
10	8) Obaveze podložnika porečkog biskupa (1017.)
11	9) Slavensko bogoslužje na splitskim sinodima 925. i 1063. godine - komparacija
12	10) Odluke splitskih sinoda 925. i 928. godine
13	11) Smrt kralja Zvonimira
14	2. Kolokvij
15	12) Završni seminar